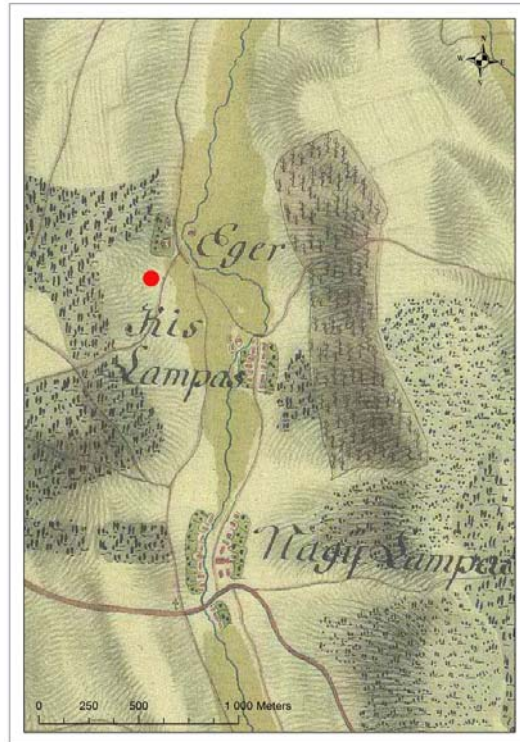
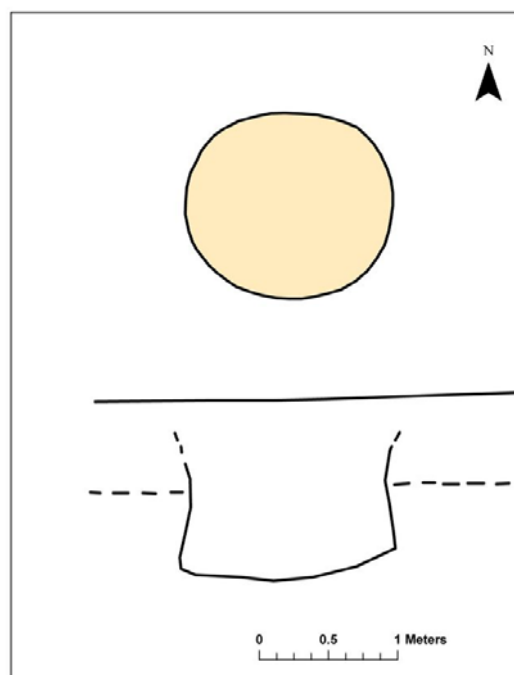

Zásobná jama z neskorej doby kamennej v Malom Lapáši.

Juraj Bartík

Nositelia badenskej kultúry sídliači na našom území približne v časovom úseku 3500-2800 pred Kr. boli roľníci a chovatelia dobytku. Ich obydlia, remeselnícke pracoviská aj priestory pre ustajnenie dobytku postavené z drevených zvislých stĺpov, priečnych trámov, prútia a hliny sa dávno rozpadli. Najlepšie podmienky na zachovanie majú objekty zahĺbené do zeme. Takým je aj zariadenie na uskladnenie obilia - jama valcovitého tvaru preskúmaná v roku 2012 na súvekom sídlisku v polohe Jágerská kúria.

Obilie uschovávali v podzemných silách od mladšej doby kamennej do päťdesiatych rokov minulého storočia. V nich, v stabilnej teplote chránené pred požiarom, hmyzom i hlodavcami prečkali vzácne zásoby do nasledujúceho roku.

Dôvodom archeologického výskumu v Malom Lapáši bola výstavba rodinného domu na parcele č. 484/39. Miesto výskumu sa nachádza na svahu skláňajúcom sa zo západu na východ k toku potoka Kadaň. Potok pramení na 5km vzdialenom južnom úpätí pohoria Tribeč a vo vzdialenosti približne 9,5 km od výskumu sa vlieva pri Velkom Cetíne do rieky Nitry. Pre poznanie krajiny v minulosti sú užitočné historické mapy. Na mapovom liste z prvého vojenského mapovania vyhotovenom v roku 1784 je zachytený tok potoka pred jeho reguláciou i priebeh pôvodných komunikácií. Pozoruhodný je aj veľký rozsah vinogradov.

Z preskúmanej obilnej jamy sa získali keramické nádoby a bloky hliny slúžiace pôvodne na omazanie stien nadzemných stavieb. Je pravdepodobné, že rozmerná hrubostenná nádoba i menší džbánok slúžili pri manipulácii so zrnovinami. Prepálené bloky výmazovej hliny - mazanice a šikmé zásypové vrstvy dovoľujú záver, že v tesnej blízkosti preskúmanej jamy v neskorej dobe kamennej zanikol požiarom nadzemný drevozemný objekt, pravdepodobne s obytnou funkciou.

